

12

CÁNH ÉN *mưa Xuân*

thuongmaitruongxua.vn

KIM ĐỒNG

55

HOÀNG HIẾU NHÂN ★

ĐÁNH MỸ

Em ăn cơm dọn bột mì
Áo mặc còn nhiều mảnh vá
Giấy em viết còn lẫn sợi rơm sợi nứa
Dép cao su chống rét mùa đông.

Bà vẫn đi làm đồng
Mẹ vẫn lo thủy lợi

★ Sinh năm 1960.

Cha đánh giặc nơi xa
Thư nào về cũng hỏi :
« Con trai chừ ăn học ra răng ? »

— Cha ời, cha cứ yên tâm
Con cũng biết thế nào là đánh Mỹ !

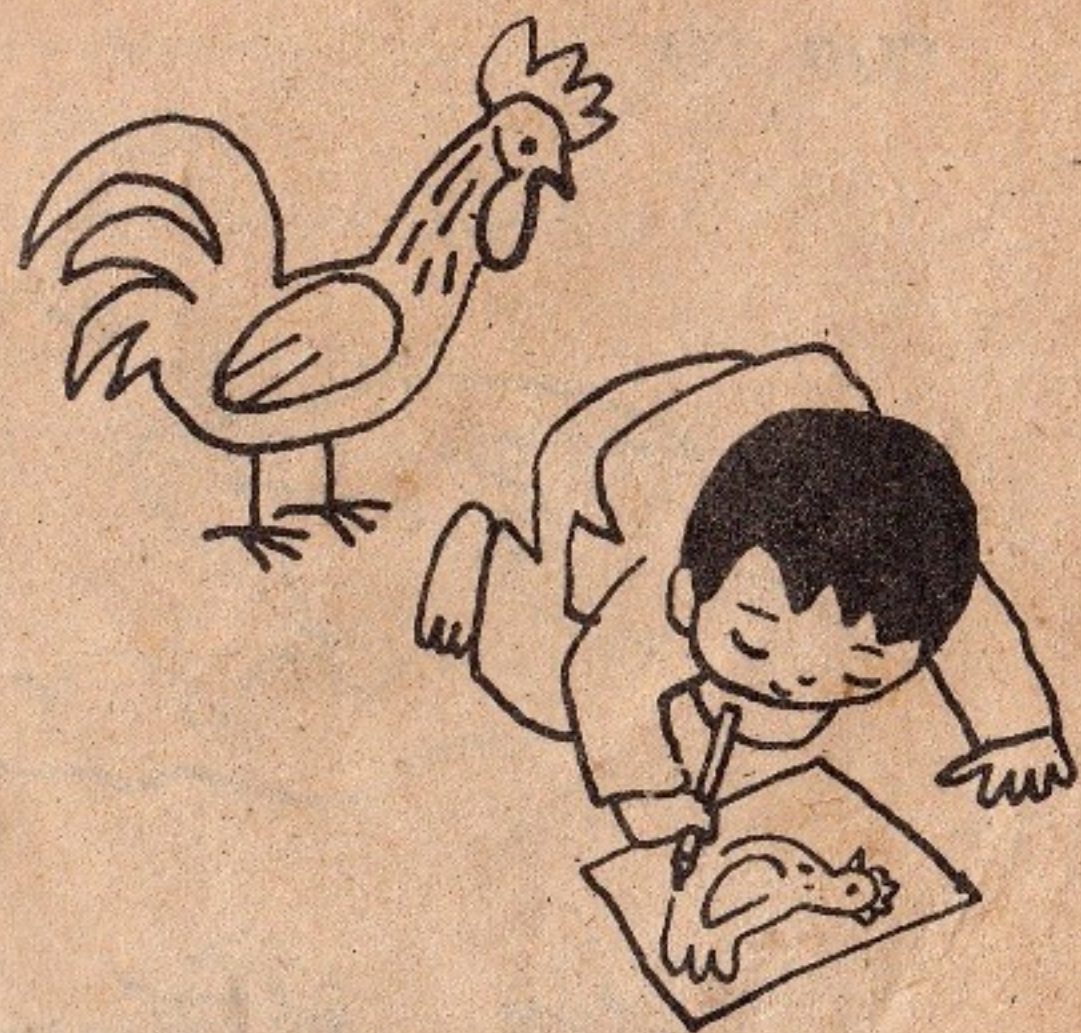
1970

CON CÒ

Con cò trong câu ca dao
Bay vào giấc ngủ trắng phau giọng bà :
Bà đưa cháu đến đồng xa,
Con cò theo mẹ la đà dòng mương.
Bà đưa cháu đến Trường Sơn,
Con cò theo bố rập rờn nguy trang.
Bà đưa cháu đến miền Nam,
Diệt thù chớp đạn sáng choang cánh cò.

1970

NHỚ EM

Anh bảo em vẽ tiếp bức tranh gà
Sao em chẳng lấy bút chì màu và sô nhỏ ?

Anh bảo em hái rau cho thỏ,
Sao em không : «Vâng ạ, em đi ?»
Anh bảo em ca Huế cho bà nghe,
Sao em chẳng đưa tay mềm đánh nhịp ?
Anh bảo em : «Chú bộ đội đến nhà»,
Sao em chẳng chạy lon xon ra cửa tiếp ?

Không ! Em không biết nói nữa rồi !
Nếu giặc Mỹ không ném bom vào lớp vỡ lòng
ngày đó
Thì bây giờ em đã học lớp hai.

1970

THẮNG NÍCH-XƠN

Bà chớ bảo cháu nghịch
Cho cháu ra sau vườn
Lượm vài hòn đất sét
Cháu nặn thằng Ních-xơn.

Này đầu như quả sồi
Bụng căng như quả thị
Này chân bằng que tăm
Chưa đứng lên đã quy.

Tai nó luôn nghe chửi
Phải vênh như tai voi
Mũi quen thử chất độc
Phải dài như cái vòi.

Này lông mày con sâu
Mắt trông voi trắng dã,
Mồm nó hoác bằng loa
Dài răng nanh, xương cá.

Cháu tìm tí mực đỏ
Bệt từ cầm lên mồm
Thằng này tanh tởm lắm
Uống nhiều máu trẻ con.

Bà ơi, ra mà xem
Giống từng chi tiết nhỏ
Nếu đem đặt ra đường
Ai chẳng đòi vắn cổ.

1970

TIẾNG VE

Bên bờ khe
Con ve ve
Gọi chiều hè
Xối xả,
Dưới hàng tre
Chú lái xe
Nhìn nắng hoe
Hốc đá ...
Nhớ chiều quê
Có tiếng ve
Chao nhịp võng
Ru hè,
Nhớ chiều quê
Tìm ve ve
Kêu the the
Trong hàng me.

Nắng hốc đá rung nhạc ve loang lổ
Mắt chú lái chấp chờn giấc ngủ
Tiếng ve ru «vè vè vè vè»
Tiếng ve ru mát rượi chiều hè.

Đêm xe vượt Trường Sơn vào tuyến lửa
Lại tiếng ve
Lập lờ
Bên cánh cửa,
Lại tiếng ve
Xuyên rừng khuya
Quay tít bánh xe

1970

EM LÀM BỘ ĐỘI

Áo anh cả, em mặc dài ngang mắt cá,
Quần anh cả, em mặc lên tận cằm
Giày anh cả, em đi lột thỏm hai bàn chân
Ba lô anh cả, em mang không nổi...
Nhưng em vẫn là «anh bộ đội» :
— Đi đều... bước ! Một, hai...

Ông nội nhìn em phì cười :
Nhắc thuở vác gậy tre lấy huyện,
Cha nhìn em phì cười :
Nhắc thuở vác đại đao Nam tiến,
Chú Tư nhìn em phì cười :
Nhắc thuở kéo pháo vào giải phóng Điện Biên
Anh cả cười to hơn
Nhớ năm ngoái cưỡi máy bay bắn máy bay giặc Mỹ.

1970

QUẢ ĐỊA CẦU

Chú cho em quả địa cầu,
Em nhìn bốn biển năm châu rành rành.
Trục này em vặn quay nhanh,
Em đi mấy đợt vòng quanh địa cầu.
Á, Âu, Phi, Mỹ, Úc châu
Đất nào đẹp, nước nào giàu tìm xem.

Ở đâu bằng đất nước em,
Đã giàu đẹp, lại vang tên anh hùng.

1970

HỌC TẬP

Chuồn chuồn bay cao,
Chuồn chuồn bay thấp,
Trời mưa cũng mặc,
Trời nắng cũng thấy,
Trường mới ta xây :
Chặt tre, gánh cát,
Nung vôi, nung gạch,
Trộn vữa, trộn hồ,
Học làm thợ nề,
Học làm thợ mộc,
Học cưa, học đục,
Học đẽo, học bào ...

Chuồn chuồn bay cao,
Chuồn chuồn bay thấp,
Hố bom ta lấp,
Cỏ rác dọn quang,
Ta rào mảnh vườn,
Ta làm sân bóng,
Ta đắp đường rộng,
Trồng nhãn, trồng xoan,
Trồng bưởi, trồng cam,
Cho chim đến ở.

Chuồn chuồn bay cao,
Chuồn chuồn bay thấp,
Trời mưa cũng mặc,
Trời nắng cũng thấy,
Ta đi theo thầy,
Học hình, học số,
Học địa, học sử,
Học nhạc, học thơ,
Học rèn thân thể,
Học cách tăng gia,
Tự trọng trường bé,
Học nhìn trời xa.

1970

GỬI LẠI

Em xuống ga Hàng Cỏ
Gặp ngay Hưng Đạo Vương (1)
Người đuổi tay ra đõ
Chân em dài bước đường.

Trưa gặp Hồ Xuân Hương
Bà dẫn vào tòa báo (2)
Tóc bà bạc như sương
Dặn dò em sáng tạo.

Tối Bờ Hồ em gặp
Vua Lê phóng gươm ra
Rùa thiêng trong chuyện cổ
Lên đớp nhăm pháo hoa.

Đêm ngủ Hàng Bông Nhuộm
Sắc tươi tràn giấc mơ
Sáng mai xa Hà Nội
Em gửi lại bài thơ.

1970

(1) Phố Trần Hưng Đạo ở kề ngay ga Hàng Cỏ, Hà Nội.

(2) Tòa báo Thiếu niên tiên phong ở phố Hồ Xuân Hương.

BỌN TRẺ QUÊ EM

Bọn trẻ quê em có đứa chưa từng thấy chiếc
ô tô, tàu hỏa
Nhưng phân biệt rất tài « Thần Sấm », « Con Ma »
Có đứa chưa từng nghe tiếng pháo lỏi (1) đêm
giao thừa

Phân biệt được rốc-két và tên lửa
Bom lân tinh và bom na-pan.
Có đứa chưa thuộc hết nẻo đường làng
Nhưng biết các nẻo đường ra mặt trận.
Có đứa chưa cao bằng tầm khẩu súng
Nhưng đều biết cách dùng vũ khí dân quân.
Có đứa ham chơi quên cả giờ ăn
Vẫn nhớ ngày giặc hành hình anh Trỗi
Vẫn nhớ Tết Mậu Thân sử vạng ghi chơi lợi (2).
Có đứa ban đêm còn sợ bóng tối
Nhưng cầm dây đi trói Mỹ nhảy dù.

(1) Một loại pháo to.

(2) Cuộc tổng tiến công và nổi dậy năm 1968 ở miền Nam.

Có đũa còn giành với em từng tấm bánh, miếng quả
Nhưng sẵn sàng đem hết chuỗi trong nhà thăm
bộ đội.

Anh chờ bảo chúng em khôn trước tuổi
Chỉ vì cái gì phải nhớ trước, cái gì cũng cần
nhưng tạm nhớ sau.

1970

ĐÁNH GIẶC GIÀ

Tàu bay các em là tàu bay giấy
Tàu thủy các em là tàu thủy mo
Đại bác các em là súng cao su
Xe tăng các em nặn bằng đất sét
Trận chiến đấu sẽ vô cùng ác liệt
Bên bờ mương buổi sáng trẻ con chơi.

Tàu bay các anh diệt Mỹ trên trời
Tàu thủy các anh diệt Mỹ ngoài khơi
Xe tăng các anh vào Bản Đông giặc chết
Đại bác các anh thấy giặc thiêu cháy khét
Thế ngày xưa ở tuổi trẻ con
Các anh có chơi trò đánh giặc bên đường mương ?

1971

MẶT TRỜI

Quả đất sinh ra mặt trời ở biển khơi
 Trên giường biển, mặt trời đã mọc đầy râu đỏ
 Máy trắng tặng mặt trời khăn quàng cổ
 Mặt trời từ biệt mẹ lên đường...

Chẳng ai thương mẹ bằng mặt trời thương quả đất
 Những chiếc hôn suốt ngày nóng rực

Những chiếc hôn đêm đến vẫn ấm lòng
 Con không lặn bao giờ dù đêm tối mênh mông.

Đêm Trường Sơn mặt trời luôn xuất hiện
 Những đoàn xe mang mắt của mặt trời ra tiền tuyến
 Những loạt đạn mang sức nóng mặt trời đốt
 mây bay
 Những ánh mắt mang tia sáng mặt trời xuyên
 đêm dày
 Những quả tim mang lửa mặt trời đi tìm giặc...

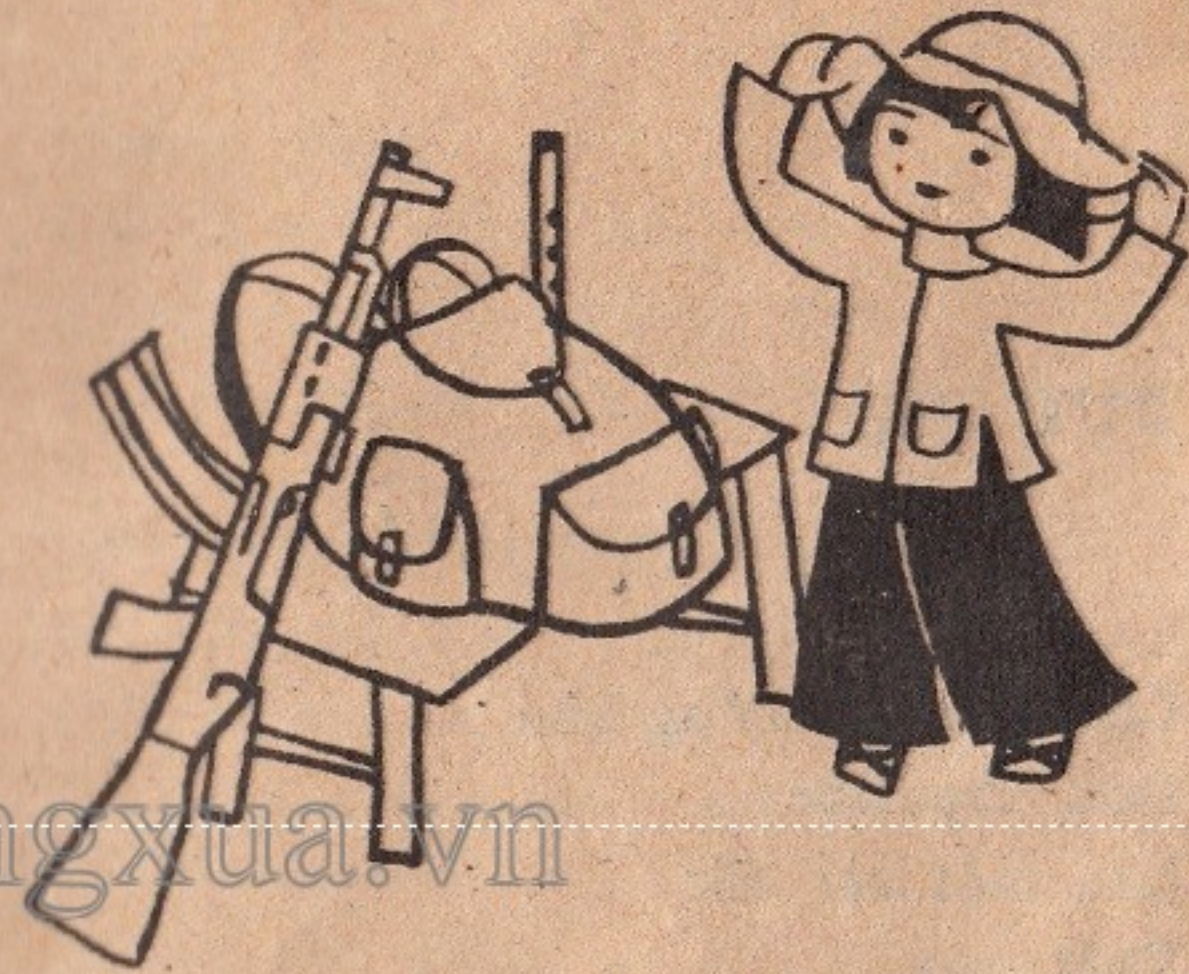
Thương mẹ vô cùng nên mặt trời không bao giờ tắt.

1971

CHÚ GIẢI PHÓNG QUÂN

Chú là chú em,
Chú đi tiền tuyến, nửa đêm chú về.
Ba lô con cóc to bè,
Mũ tai bèo, bẻ vành xòe trên tai.
Cả nhà mừng quá chú ơi !
Y như em đã mê rồi đêm nao.
Chú về kể chuyện vui sao,
Mỹ thua cũng khóc như nhiều trẻ con.

★ Sinh năm 1959.

Chấp tay lay má xin cơm,
Em mà có đói, chẳng hèn thế đâu.
Muốn xin chiếc mũ tai bèo,
Làm cô giải phóng, được trèo Trường Sơn.

1968

BỤT HIỆN

Chúng em khiêng bàn
Dọn lớp học
Lên một cái dốc
Thật cao
Em đi đầu
Nặng ơì là nặng !

Trời nắng
Lá cọ không quạt cho chúng em,
Đồi núi đứng im
Không có một làn mây trắng.

Đường vắng
Chỉ có mấy nhóc học trò
Khênh mãi, bàn chĩa đi cho
Tuy bàn có cả bốn chân chống ngược.

Chúng em khát nước
Đồ hết mồ hôi
Ước có bụt đi chơi
Đề giúp chúng em — cô Tấm.

Ồ sao nhẹ bỗng
Bàn rời khỏi tay
Hay bụt đến đây
Khênh cho lũ nhóc ?

Chúng em cười, quên cả nhọc
Bụt là một bác nông dân.

1968

EM GẶP BÁC HỒ

Lâu lắm rồi
Em được mẹ cho đi hội nghị
Hội nghị toàn các mẹ
Rất ít đàn ông.
Tự nhiên thấy xôn xao trong phòng
Chú công an bảo em: «Trật tự!»
Ơ Bác, Bác đến đó
Chòm râu trắng (chú Tố Hữu kể trong thơ)
Đi theo Bác một cô
A cô! Cô Mười Lý!

Em nhảy cả trong hội nghị
Em quên hết chú công an
Bác đứng trên cao mà em thấy rất gần
Vì em ở trong con người của Bác

Em muốn hát
Em muốn reo
Nhưng Bác vẫy tay
Người lớn đã im đều
Em ngồi xuống, lắng nghe lời Bác.

Và em mơ ước
Lớn lên phải như cô Mười
Vào Nam đánh giặc
Để Bác Hồ yêu thế, dắt đi chơi.

1969

NHỚ BÁC

Mời sớm dậy, đài báo tin Bác mất
Em ngẩn người, rơi chiếc cốc đánh răng.
Nước mắt rung rung
Nhưng em không dám khóc
Lũ trẻ nhà tập thể xôn xao
Cùng chạy vào gọi mẹ.

Mẹ cài lên áo em mảnh băng tang bé
Rồi dắt em ra đường
Hàng phố kín cờ tang
Trời đổ mưa như khóc
Nhưng hàng bánh hàng quà không có người ăn.

Đài vẫn âm vang...
Mẹ đến cơ quan
Em về nhà ôm chặt bé Loan.
Bé Loan bập bẹ :
« Thương Bác Hồ thế
Bác Hồ mất rồi ! »

Nước mắt rơi rơi
Nhưng đang buồn em bỗng nghĩ ra
Em là cháu ngoan của Bác
Bác ơi, Bác có đi xa
Chắc Bác vẫn nhớ thương các cháu.

4-9-1969

KHÓC

Hôm trước bé Loan khóc vì anh ăn tranh mất kẹo
Anh Hải khóc vì ít điểm, bị phê
Chị Hồng khóc vì đồ em quá vụng về
Đề mẹ đi làm chậm mười lăm phút.

Nhưng chưa bao giờ tất cả chúng em đều khóc
Nước mắt chảy không kịp lau
Vừa khóc vừa bảo nhau :

« Giá chúng mình được ngủ một giấc
Ngủ không cần ăn bánh, đi chơi,
Đề Bác Hồ sống mãi đời đời ! »

9-1969

NGÀY TRUY ĐIỀU BÁC

Sáng nay em dậy sớm
Cùng mẹ dọn lại bàn thờ
Đốt thêm trầm trong lư
Thắp cây nến trắng
Bác ngồi trong ảnh
Nhìn em thương lắm
Phải không Bác Hồ ơi ?

Nhạc chào cờ bỗng vang trên đài
Em cùng mẹ chạy ra đường phố.
Nhưng xe đạp, xe bò, ô tô đều đỗ
Nhưng gánh rau, gánh ổi dừng cả lại bên hè
Tất cả đều lắng nghe
Bác Lê Duẩn đọc điệu văn viếng Bác

Bác để lại di chúc
Gửi cho các cháu tình thương...
Ơi Bác Hồ ơi!
Bác có nghe tiếng khóc đầy đường
Cả người lớn, trẻ con đều khóc.

Em cố lau nước mắt
Tiếng súng bỗng nổ chào
Các chú phi công bay vút lên cao...

9 - 1969

TIA EM

Em gọi tia cho đúng tiếng miền Nam

Vì ba dạy em :

Quả na là trái măng cầu

Quả roi là trái mận

Con heo chứ không phải con lợn

Và còn nhiều, còn nhiều ...

Em cũng thích.

Nói tiếng ba em.

Nửa đêm

Đang nằm ấm chỗ

Hễ có tiếng gõ

Cửa phòng

Là ba em đập cả chăn bông

Đi cấp cứu !

Ba ít nói
Rất yêu em
Nhưng em cũng ghen
Vi ba còn yêu người ốm.
Mặc dù họ lớn
Có người vẫn không thích tiêm
Ba đỡ như đỡ trẻ con
Lại ở cả ngày với họ.

Vi thức luôn nên ba thiếu ngủ
Là bác sĩ ba cũng hay đau
Bị cúm, ba kêu nhức đầu.
Bắt chước má
Em hái lá
Đun nước xông
Làm cả cháo hành
Ba ăn, thế là ba khỏi.

Em rất thích ba gọi
« Cầm Thơ là bác sĩ của riêng ba. »

1970

BÊ LOAN

Ở nhà tập thể
Có bé Loan
Con cô Giang
Mặt rất trắng, rất tròn
Tay chân béo múp.

Các cô trên gác
Các chú dưới nhà
Thấy ai đi qua
Loan chào « ạ! ạ! »

Nghe đài hát, Loan xoe tay múa
Bế búp bê, Loan vỗ vỗ sau lưng
Cha về, Loan nhảy bám chân mừng
Nhìn mẹ dắt xe đi, Loan mếu máo.

Loan thích mặc áo
Có nhiều hoa,
Thích đi một mình từ cổng vào nhà
Hai chân khuỳnh khuỳnh.

Cứ mỗi sáng
Loan chưa dậy đã đòi ăn
Mơ... mơ...
Ai bảo thơm
Loan chia má.

Mẹ Loan yêu Loan quá
Em cũng rất yêu Loan
Khi Loan chào « ạ ! ạ ! »
Khi nhìn Loan làm xấu, mũi chun chun
Làm xấu nhưng Loan đẹp lạ !

1969

TIẾNG TRỐNG CÔ HIỆU TRƯỞNG

Cô hiệu trưởng đánh hồi trống khai giảng
Tất cả chúng em ngồi yên lặng
Tùng, tùng, tùng !
Cây sân trường cành lá rung rung
Xe đạp, ô tô chạy qua thêm chuyển động
Các cửa gác đều mở rộng
Có một em bé tí lẳng trông
Đàn bướm trên tóc bạn tươi hồng
Cũng mùa.
Tiếng trống trường em giòn giã ...
Chúng em muốn hát, muốn reo
Hồn năm qua núi, qua đèo
Qua đồng, qua ruộng

Giờ lại về đây nghe tiếng trống trường khai giảng.
Em muốn gọi : Bác Hồ ơi !
Bác vẫn ngồi kia, râu sáng nụ cười
Nhìn em tới lớp.
Em muốn gọi : Chú bộ đội ơi !
Chú theo lời Bác
Bắn nhiều máy bay rơi
Đề chúng em được về Hà Nội
Nghe : tùng, tùng, tùng !
Tiếng trống bay cờ phấp phới
Tiếng trống vang khắp khu trường
Hà Nội vui rộn rã phố phường
Chúng em vui . . .
Tùng, tùng, tùng !
Cô hiệu trưởng đánh hồi trống khai giảng.

MỘT MÌNH

Ba đi nước ngoài
Mà đi thực tế
Bảo em không còn bé
Hãy ở nhà một mình.
Một mình
Căn phòng bỗng rộng thênh.
Mà đi rồi, em lo dọn dẹp
Rửa bát, quét nhà
Chiều nay chả cần ăn cơm cũng no
Mà vào ngõ ngách...
Em xuống nhà hỏi bạn
« Hương ơi, má ấy đi luôn
Mình ấy ở nhà có buồn ? »
Bạn em trả lời :
— Buồn rồi cũng quen ! »
Em không quen.
Đêm đầu tiên
Ngủ không có má
Cái quạt chạy nửa đêm lạnh giá
Em phải dậy tắt lấy quạt đi.
Muối lại vo ve
Chả có ai đập muối.

Đồng hồ bỗng reo gọi
 Em dậy từ năm giờ
 Soi gương, chải tóc
 Rồi chuẩn bị đi học
 Nhớ má nhớ ba làm sao
 Chỉ lo ba má đi lâu
 Em phải sống một mình với nhớ !
 Đến bữa
 Chả lẽ không ăn
 Sợ ba má về bảo không ngoan
 Nên phải thổi nấu...
 Nồi cơm bé xiu
 Mong có ai đến chơi
 Cùng ăn cho vui.

Một mình, một mình
 Cái nhà rộng thênh
 Cái cửa cũng vắng...

1970

MÙA THU

Từ ngoài ô gánh ổi vàng vào đầy phố
 Mùi thị thơm thơm đầu ngõ
 Nắng đang tròn những trái cam
 Chim ngói đầy lồng trước cửa chợ Hôm
 Gió thổi sáo dài suốt những rặng cây
 Sầu đang chín ngọt
 Con dao em gọt
 Ăn cả nắng hè.

Không còn tiếng ve
Mang đi oi ả...
Vui nhất màu khăn quàng đỏ
Bừng tươi khắp đường.

Chúng em là một lũ chim non
Mùa thu tiếng gọi đến trường.

1970

thuongmaitruongxua.vn

NGUYỄN HỒNG KIÊN ★

CÁNH ÉN MÙA XUÂN

Từng đàn én trắng
Bay ngang nhà em
Cánh nhỏ rập rờn
Như muôn hoa bạc
Trên đồng cỏ non.

Ơi đàn chim nhỏ
Chim của mùa xuân
Cánh bạc rập rờn

★ Sinh năm 1961.

Vừa bay vừa múa
Nắng vàng, trời xanh.

Chim ơi, chim ơi
Có về miền Nam
Nhớ đem thơ Bác
Bài thơ đầu năm
Hẹn mùa sum họp
« Xuân nào vui hơn ».

Chim én tung cánh
Mùa xuân ủa về
Miền Nam thắng lớn
Mở đài em nghe.

1969

thuongmaitruongxua.vn

BÁC CÓ THẤU LÒNG TRẺ THƠ !

Sáng qua cháu ngỡ năm mê,
Giật mình tỉnh giấc thoáng nghe tin đài :
«Bác Hồ mệt đã ít ngày...»
Ôi chao, sao cháu chẳng hay biết gì !
Ngước nhìn ảnh Bác treo kia,
Vẫn đôi mắt sáng, có gì khác đâu.
Chao ôi, Bác ốm thật sao ?
Không, không, cháu chả khi nào tin đâu.

Sớm nay đài báo từng câu,
Nghe xong tưởng quả địa cầu muốn tan.

Ảnh trên tường vẫn sáng choang,
Vẫn chòm râu bạc, Bác đang mỉm cười,
Không đâu, đài báo nhầm rồi,
Bác Hồ vẫn khỏe, vẫn cười nhìn em.

Nhưng dù cháu muốn không tin,
Thì tin Bác vẫn là tin chẳng ngờ.
Gió bay phần phật ngọn cờ,
Cờ bay, tay của Bác Hồ vẫy theo.
Sáng ngời năm cánh vàng sao,
Sao vàng mắt Bác trên cao dõi nhìn.
Cháu còn chưa kịp lớn lên,
Ước mơ gặp Bác ngày đêm cháy bùng.
Mà nay trời biển mệnh mông,
Bác ơi, Bác có thấu lòng trẻ thơ !

4-9-1969

TRUNG THU NHỚ BÁC

Trời thu trong suốt như gương,
Vườn nhà na, bưởi chín thơm ngát ngào.
Con vừa hái trái bưởi đào,
Thì ông trăng cũng đi vào trong sân.
Thấy trăng, con những tần ngần,
Mẹ ơi, thơ Bác từng vẫn còn đây.
Ông sai hái trái bưởi này
Thắp hương rồi mới được bày cỗ vui.
Trăng rằm sáng lắm mẹ ơi !
Như trăng, con tưởng Bác cười nhìn con.
Con chơi dưới ánh trăng trong,
Tưởng như Bác ằm trong lòng Bác hôn.
Mẹ ơi, trăng sáng, trăng tròn,
Hay là đời Bác treo gương giữa trời ?
Bao giờ hết giặc mẹ ơi !
Đề con về đọc thơ Người, mẹ nghe !

Trung thu 1969

Nơi sơ tán (1) nhớ Bác, nhớ mẹ.

(1) Trong những ngày giặc Mỹ leo thang chiến tranh ra miền Bắc, nhân dân ở các thành thị và các khu công nghiệp tản về các vùng nông thôn để tránh bom đạn giặc, gọi là sơ tán.

CHÁU VỀ THĂM BÁC

Đầy rồi Ba Đình .
Đầy rồi nhà Bác !
Đường vào thẳng tắp
Cháu chạy lên thêm
Ôi, giá Bác còn
Chắc là Bác gọi :
« Hồng Kiên ! Hồng Kiên ! »

Đầy lối sỏi êm
Đầy cây vú sữa
Đầy mặt hồ trong
Đầy phòng Bác nghỉ
Ôi, giá Bác còn
Chắc là Bác bế
Chắc là Bác hôn.

Nhưng Bác đi rồi
Cháu về thăm Bác
Cháu không được gặp
Bác ơi ! Bác ơi !

Dù Bác không còn
Cháu vẫn thấy Bác
Trên đường rợp mát
Bác vẫn đang đi
Tai cháu vẫn nghe
Từng lời Bác nói...

Con đường sáng chói
Đường Bác đã đi
Bóng trùm mát rọi
Bây giờ cháu đi

1969

TẾT ĐANG VÀO NHÀ

Hoa đào trước ngõ
Cười vui sáng hồng
Hoa mai trong vườn
Rung rinh cánh trắng
Sân nhà đầy nắng
Mẹ phơi áo hoa
Em dán tranh gà
Ông treo câu đối
Tết đang vào nhà
Sắp thêm một tuổi
Đất trời nở hoa.

1969

ĐỐT PHÁO

Bổ cho dây pháo
Xinh đến là xinh !
Pháo mẹ áo xanh
Pháo con áo đỏ
Pháo có bờ râu
Như chùm giá đỗ.
Nén hương đang đỏ
Em châm vào râu
Râu pháo xèo xèo
Pháo cười toang toác.
Chú Mướp ngo ngác
Tót ngay lên xà,
Chị Ngọc ủa ra
Cười như nắc nẻ.

1969

CHƠI CÁ NGỰA

Nhân ngày Tết
Các bạn ơi
Lại đây chơi
Ván cá ngựa.

Đủ bốn cửa
Ngựa sóng hàng
Đứng giậm chân
Chờ đến lượt...

Đỏ ra trước
Chạy như bay,
Trắng đuổi ngay,
Vàng bám riết.
Xanh cáu tiết

Đá lung tung,
Đỏ càng hăng
Phi càng khỏe.
Rồi thừa thế
Tót vào chuồng.
Vàng theo luôn,
Trắng vừa kịp,
Xanh về hét
Vi đá liều.
Hết một keo
Bày ván khác.

Nhân ngày Tết
Các bạn ơi
Lại đây chơi
Ván cá ngựa...

1969.

CHÚ MƯỚP

Rúc rích
Nhà vắng ngắt
Một thằng Nhắt
lấm lét
nhào ra.
Lũ thóc trong bồ
im thít.
Thằng Nhắt
rung râu
cười tít.

Phốc
Nhanh như chớp
Chú Mướp
chụp mồi.
Thằng Nhắt
nhe răng
hết cười.

Nhà vắng ngắt
Trên bồ thóc
Chú Mướp
cuộn tròn
đánh giắc.
Lũ thóc trong bồ
rì rào
bát.

1969

CON CỐC LÀ CẬU ÔNG TRỜI

Lão Mặt Trời quái ác
Nốc rượu, mặt đỏ như
Uống cạn nước ao hồ
Đề mùa màng chết khát.

Ông Sấm bị nhốt chặt
Chị Gió chẳng dám bay
Cò Mây thấy Trời say
Dắt dì Mưa trốn biệt.

Cả họ hàng nhà Cóc
Mở cuộc họp trong hang
Cóc Tia giận tím gan
Muốn lên trời hỏi tội.

Nhưng rồi Cóc nghĩ lại
Thấy mình là cậu Trời
Chẳng cần phải tới nơi
Cứ ngồi trên mặt đất
Lớn tiếng mà quở trách
Bắt lão Trời đổ mưa
Trả nước cho ao hồ
Trả màu xanh cho lá
Trả vị ngọt cho quả
Trả hương sắc cho hoa...

Và
Thế là

« Kéc kéc ! »
Cóc cụ lên tiếng trước
Cả họ cóc hòa theo
Khúc nhạc cóc vút cao
Lão Trời nghe tái mặt
Mở cửa sau lủi mất.

Ông Sấm vọt ra ngay
Chạy vòng đông sang tây
Gầm lên cho hả giận.
Chị Gió vỗ đôi cánh
Dắt cò Mây cùng bay
Vượt khỏi chín tầng trời
Đan mưa chéo mặt đất.

Cây tằm mưa xanh mướt
Quả lại ngọt như xưa
Bướm lại đến chào hoa
Ao hồ lại đầy ắp.

Họ nhà Cóc mừng nước
Rời hang nhảy khắp nơi
Cười ngoác đến mang tai
Giễu lão Trời hèn nhát :
« Kéc kéc ! Kéc kéc !
Chúng ta là cậu lão Trời,
Chỉ kêu ba tiếng là Trời phải mưa. »

CHU HỒNG QUÝ ★

TỪ SÁNG HÔM NAY

Kể từ buổi sáng hôm nay,
Chúng em đã có máy bay lên trời.

★ Sinh năm 1960.

Đặt tên là «Vích-20»,
Chúng em tự chế bằng mười ngón tay.
Chế bằng mảnh báo hằng ngày,
Không cần chong chóng vẫn bay diệu kỳ.
Mời cô, bác, mẹ lên đi,
Thử xem con lái có «nghề» hay không?
Mẹ bảo tốn giấy, mất công,
Học hành thì ít, lòng bông thì nhiều.
Mẹ cười là mẹ mắng yêu,
Lo con nhóm bếp cần nhiều giấy nhen.
Để con cất cánh bay lên,
Lấy lửa sao Hỏa về đem nhóm lò.
Cơm ta sẽ chín không lo,
Tàu ta lại chở câu hò thăm sao.

1970

CÂY GẠO ĐÌNH TRUNG

Quê em có ngôi đình làng,
Trước đình là một giếng vàng trắng soi.
Bên đình cây gạo canh trời,
Con đường trước cổng chạy dài cát pha.
Đỏ đình hoa gạo tháng ba,
Nửa quà cho cá, nửa quà cho chim.
Mái đình nằm ngủ lim dim,
Cong cong mi mắt in lên nền trời.
Đình bao nhiêu ngói, đình ơi ?
Gạo kia bao lá, bao chồi, bao hoa ?
Ngôi đình kể chuyện đã qua,
Chuyện làm cộng sản tháng ba năm nào.

Cộng sản nổi dậy ào ào,
Bọn Tây dắt chó kéo vào đình Trung.
Đêm ngày ráo riết canh lòng,
Mà trên cây gạo, cờ hồng vẫn bay.
Gạo già, đình cũ còn đây,
Cờ hồng năm ấy, năm nay vẫn hồng...
Hoan hô mái ngói đình Trung !
Hoan hô cây gạo anh hùng quê em !

1970

NÓI DÂY CHO ĐIỀU

Dân điều dân hết buổi chiều,
Vì trời đứng gió nên điều quay quay.
Hay điều ché ngán tâm dây,
Không leo kịp gió, kịp mây, kịp trời.
Gió kia đã nổi lên rồi,
Dây này tôi nói, xin mời điều lên.

1970

MONG VỀ ĐẤT MẸ

Mong sao cho chóng nghỉ hè,
Em về đất mẹ, em nghe gió Lào.
« Quê tôi ở đất Cẩm Bào,
Ai muốn đánh giặc thì vào quê tôi.
Ăn trầu thì nhớ đến vôi,
Muốn đánh thắng giặc, nhớ thời vua Lê ».(1)

(1) Ca dao cũ. Tục truyền rằng ngày xưa Lê Lợi đi qua đây bị giặc Minh vây bắt, nhân dân bày kế cho Lê Lợi vứt áo cẩm bào, chui vào cụm rạ, trốn thoát.

Mong sao cho chóng nghỉ hè,
 Em về đất mẹ thăm quê gió Lào.
 Quê em có ngọn sông đào,
 Nghe đâu mướt nước Cửa Rào nên trong.
 Quê em sông bẽ một lòng,
 Có đàn cò trắng khoanh vùng đồng chiêm.
 Trên trời tên lửa vút lên,
 Dưới đồng trâu sắt thồi kèn xung phong.
 Chiêm mùa thì uống nước sông,
 Lúa sân hợp tác thì đông nắng vàng.
 Quê em xưa chín, mười làng,
 Nay chung một xã Diên Trường quê em.

Trông ngày rồi lại trông đêm,
 Trông đỏ hàng phượng, trông rền tiếng ve.
 Mong sao cho chóng nghỉ hè,
 Em về đất mẹ thăm quê gió Lào.

1970

VŨ THÚY HÀNG
 (8 tuổi)

CON TÀU

Con tàu lăn bánh êm êm,
 Trên mình nặng trĩu, ngày đêm đi về.
 Bể qua thành thị, thôn quê,
 Chú ơi, chú lại đi về những đâu?
 Cháu mong nhiều những con tàu,
 Thêm dài, thêm nặng, hương dầu về Nam...

1970

ĐỖ THỊ ĐOAN TRANG
(11 tuổi).

CÂY GẠO NHỦ EM .

Dốc đê ven sông Hồng
Cây gạo cao chót vót
Đứng vẫy con đò nhỏ
Cần cù vượt qua sông.

Những buổi sớm tinh sương
Cây còn lẩn trong sương
Sông dài còn ngái ngủ
Đò đã lướt sang ngang.

Những đêm tối mịt mùng
Sông nước thêm mênh mông
Cây ngủ chìm trong tối
Đò vẫn lướt trên sông.

Trưa hè nắng chói chang
Chiều đông mưa bụi giăng
Bồn chồn cây theo dõi
Đò bập bênh sang ngang.

Cuồn cuộn mùa nước lũ,
Sông đỏ ngầu giận dữ
Rùng mình cây nhìn theo
Đò ngã nghiêng, sóng vỗ.

Cây nhủ em : Chông lớn
Học giỏi thành công nhân
Bắc cầu trên sông rộng
Cho đò khỏi sang ngang
Cho cây tỏa bóng mát
Xuống mố cầu em xây
Cho hoa đỏ rải đầy
Trên nhịp cầu em bắc.

1970

NGUYỄN XUÂN HOA

(14 tuổi)

BẠN HÀ

Em có năm bạn Hà
Tất cả đều học chung một lớp

Bạn Thu Hà bé nhất
Hay pha trò
Đóng thẳng chuột, đóng chú gà
Làm ai cũng cười như nắc nẻ.

Bạn Thanh Hà rất khỏe
Ôm chiếc cặp tuột khuy
Cái trán dô mà chẳng buồn tí gì
Thường phát biểu và nói to trong lớp.

Bạn Minh Hà ở gần nhà em nhất
Thích nhảy dây đôi
Nói nhỏ nhỏ và rất hay cười
Khuôn mặt thật dễ yêu dễ nhớ.

Bạn Phạm Hà hay mặc áo đỏ
Tóc xỏa vai
Vẽ động vật rất tài
Tính hay ngượng ngịu.

Bạn thứ năm chân dài như cẳng sếu
Được mệnh danh là «kêu»
Cao lêu đêu
Tên Diệu Hà, gọi thành ra Hà Diệu.

Em có năm bạn Hà
Tất cả đều học chung một lớp
Mỗi bạn mỗi cách
Nhưng đều học giỏi, đều ngoan
Cò giáo em thường khen :
«Thật xứng đáng là thiếu nhi của Thủ đô Hà Nội.»

Năm bạn Hà
Thật xứng đáng là thiếu nhi của Thủ đô Hà Nội.

NGUYỄN THỊ HIỀN LƯƠNG

(12 tuổi)

NHỚ CÔ GIÁO CŨ

Mấy năm đi sơ tán
Nay em lại về đây
Qua đường thăm trường cũ
Bóng nắng rợp hàng cây.

Trường vẫn nguyên mái ngói
Chim riu rít hót ca
Cây bàng xoe tán rộng
Lá vẫy gọi thiết tha.

Bàng ơi bàng có nhớ
Người đã trồng cây này
Cho mầm non trời dậy
Cho lá đan thêm dày.

Em cũng giống cây bàng
Được cô vun, cô xới
Được chăm sóc, nâng niu
Vươn lên trong nắng mới.

Em không thể nào quên
Hình ảnh năm học trước
Cỏ đã đến với em
Diu dắt em tiến bước.

Nhớ ơn người trồng cũ
Bàng hôm nay lên xanh
Cô ơi, cô có biết
Nỗi nhớ đọng trên cành ...

1969

NGUYỄN MINH CHÂU

(12 tuổi.)

TRỒNG CÂY NHỚ BÁC

Mùa xuân năm ấy
Bác dạy trồng cây
Em làm theo ngay
Trồng cây xoan nhỏ.

Mùa xuân năm nay
Bác không còn nữa
Em trồng trước cửa
Một cây, hai cây...

Chiều chiều ra đây
Tưới cây nhớ Bác
Cây non đỏ mắt
Thương Bác khôn, còn.

Cây ơi, hãy lớn
Nhiều lá tươi xanh
Cây thương nhớ Bác
Mọc nhanh, mọc nhanh!

1970

NGUYỄN THỊ HỒNG NGỌC

(11 tuổi)

BÁC HỒ VỀ DỰ LỄ

Em đứng trong đội ngũ
Ngước nhìn lên lễ đài
Anh Bác Hồ ở đó
Bốn hướng điện sáng ngời
Cờ sao bay rực rỡ.

Bác Hồ về dự lễ
Cho Đội mang tên Người
Đôi mắt Bác mỉm cười
Đang nhìn đàn cháu nhỏ ...

Em chăm chú ngắm Bác
Mắt bỗng chớp liên hồi
Có gì ghen trong cổ
Em khẽ gọi : «Bác ơi !»

Và từ trên lễ đài
Nghe như có tiếng Bác
Qua đôi mắt đang cười :
«Sao lại khóc, cháu ơi !
Con gái mau nước mắt
Khóc cả giữa ngày vui ...»

Em vội lau nước mắt
Để làm vui lòng Người.
Và hướng lên lễ đài
Em ngắm chòm râu bạc
Vẫn nghe có tiếng Bác :
«Các cháu thật là ngoan
Các cháu thật xứng đáng
Cháu Bác Hồ Chí Minh
Từ nay mang tên Bác
Các cháu càng phải ngoan ».

1970

LÊ THỊ ĐIỆP

(14 tuổi)

ĐỘI MANG TÊN BÁC

Nào nức chân vui bước
Lòng rộn rã từng bừng
Miệng vút cao tiếng hát
Nhanh nhanh em tới trường.

Khăn đỏ bay phấp phới
Tiếng trống rung trời xanh
Mở hội đón tên Bác
Tên Bác «HỒ CHÍ MINH».

Nào các bạn đội viên
Bạn nam cùng bạn nữ
Đánh trống to nữa lên
Cho vang niềm vinh dự.

Bác Hồ, Bác Hồ ơi!
Bác đã đi vắng rồi
Đội cháu mang tên Bác
Càng nhớ Bác đời đời.

Nhớ Bác cháu chăm học
Nhớ Bác cháu siêng làm
Lời di chúc thấm thiết
Năm điều Bác khuyên răn.

Khăn đỏ vui trước gió
Như lòng cháu định ninh
Phải làm sao cho xứng
Đội viên «HỒ CHÍ MINH».

1970

thuongmaitruongxua.vn

HOÀNG HẠNH

(15 tuổi)

NGỌN ĐÈN KHUYA

Hôm nào em đến lớp
Cô gọi lên đọc bài
Không học, bài không thuộc
Cô giận, cô cho hai.

Nhưng rồi ngay tối ấy
Ai gõ cửa nhà em
Gió đông về lạnh vậy
Mà ai đến trước thềm.

Ô kia ra cô giáo
Sáng nay vừa cho hai
Sương đêm đầm ướt áo
Có lạnh không cô ơi?

Cô đến bên bàn học
Chỉ từng trang từng dòng :
« Chỗ này em chưa thuộc
Có phải khó quá không ? »

Em cúi đầu yên lặng
Cô nhẹ vuốt tóc em :
« Muốn giỏi cần cố gắng »
Bàn tay cô êm êm.

Tối nay em qua nhà
Phòng cô đèn vẫn sáng
Trong đêm-khuya im ắng
Cô chấm bài hôm qua.

Bài em làm đúng chứ ?
Phải thế không, cô ơi !
Lời cô em vẫn nhớ
Nên em đã thuộc bài.

Càng khuya trời càng lạnh
Gió rì rào hàng cây
Sương đêm rơi lấp lánh
Khuya rồi cô có hay ?

Ra về em ngoảnh lại
Đèn vẫn sáng trong đêm
Ngọn đèn khuya gần gũi
Ấm mãi trái tim em.

1968